

Рівненський державний гуманітарний університет

Інститут психології і педагогіки
Психолого-природничий факультет
Кафедра педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи

Силабус

Назва дисципліни	Механізми державного управління в галузі освіти
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	Кількість кредитів – 4,0 Загальна кількість годин – 120
Вид підсумкового контролю	Залік
Викладач (і)	Галатюк Михайло Юрійович
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	http://kpomsr-rshu.org.ua/
E-mail викладача:	halatyuk_mu@ukr.net
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	http://kpomsr-rshu.org.ua/
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: 12.45-14.05, щовівторка (крім святкових днів), ауд. 123. Он лайн- консультації: щовівторка (за попередньою домовленістю, Viber, Google Meet. Лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу.

Цілі навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «*Механізми державного управління в галузі освіти*»: сформувати і поглибити в здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про управління освітянською галуззю; сформувати в студентів фундаментальні знання та відповідні компетентності щодо механізмів державного управління в галузі освіти, їх становлення, функціонування та розвиток.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «*Механізми державного управління в галузі освіти*» є:

- формувати у здобувачів вищої освіти цілісне розуміння механізмів і специфіки функціонування галузі освіти;
- систематизувати наявні у студентів знання про освітні системи;
- висвітлити здобувачам вищої освіти основні механізми, принципи, методи та функції державно-громадського управління в галузі освіти;
- навчити студентів аналізувати проблеми управління в галузі освіти;
- організовувати самостійну роботу студентів із вивчення теорії та практики управління в галузі освіти;
- навчити враховувати особливості та вимоги менеджменту у створенні ефективних моделей управління закладом освіти.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких **компетентностей**:

загальними:

ЗК 07. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

Фаховими (спеціальними):

ФК 01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ФК 02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ФК 05. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Очікувані результати навчання:

ПРН 03. Проєктувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН 05. Планувати діяльність організації в стратегічному і тактичному розрізах.

ПРН 06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень у непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування і соціальну відповідальність.

ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПРН 15. Вміти формувати ефективну систему трудових відносин, управляти персоналом відповідно до діючого законодавства та етики ділового спілкування, створювати умови для розвитку персоналу навчального закладу.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Передумовами для вивчення дисципліни є фахове вступне випробування та вступний іспит з іноземної мови.

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «*Механізми державного управління в галузі освіти*» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом навчальної дисципліни «Управління трудовими ресурсами та змістом робіт».

Мотивація здобувачів вищої освіти. Необхідність вивчення дисципліни «*Механізми державного управління в галузі освіти*» зумовлена тим, що проблеми освіти, зокрема управління в галузі освіти, стали особливо актуальними на порозі третього тисячоліття, оскільки необхідність своєчасного реагування на виклики часу вимагає модернізації управління освітою. Освіта як основа соціального, політичного, економічного, духовного та культурного розвитку суспільства є державним пріоритетом. Як державний і громадський інститут вона передбачає відповідальність держави і суспільства за стан її функціонування. Це зумовлюється тим, що система освіти виступає механізмом самоорганізації, що забезпечує життєдіяльність соціальної системи, змінюючи спосіб трансляції соціального досвіду, культури й цінностей.

Спільна (групова діяльність) спрямована на розвиток у здобувачів вищої освіти пізнавального інтересу до науково-дослідницької роботи, самостійного пошуку інноваційних знань, розвитку тих компетентностей, які необхідні студенту для ефективного провадження майбутньої управлінської діяльності в галузі освіти. *Групова діяльність* здобувачів вищої освіти здійснюється в процесі вивчення теоретичного матеріалу, що викладений на лекційних заняттях, а також призначеного для самостійного опрацювання.

В якості проблемно-змістового забезпечення *самостійної роботи* студентів використовується базова та додаткова література з навчальної дисципліни, інтернет-ресурси, матеріал лекцій, методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та виконання індивідуально-дослідницьких завдань.

Перелік тем

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

СТАНОВЛЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Тема 1.1. Загальна характеристика галузі освіти.

Тема 1.2. Система управління в галузі освіти України.

Тема 1.3. Державне управління освітою як галузь соціального управління.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Тема 2.1. Процес управління освітою.

Тема 2.2. Механізми і методи управління в галузі освіти.

Тема 2.3. Принципи управління в галузі освіти.

Тема 2.4. Механізми підготовки та організації виконання управлінських рішень у галузі освіти.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Тема 3.1. Механізми кадрового забезпечення в галузі освіти.

Тема 3.2. Державне регулювання інноваційного розвитку в галузі освіти.

Тема 3.3. Механізми управління міжнародною діяльністю в галузі освіти.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Генсон М. Керування освітою та організаційна поведінка / М. Генсон. – Львів : Літопис, 2014. – 206 с.
2. Даниленко Л. Інноваційний освітній менеджмент / Л. Даниленко. – К. : Главник, 2012. – 144 с.
3. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми : Монографія. / Кол. авт.; За ред. д-ра філос. наук, проф. В.М. Князева. – К. : Вид-во НАДУ; Міленіум, 2013. – 320 с.
4. Дзвінчук Д. Державне управління освітою в Україні: тенденції і законодавство / Д. Дзвінчук. - К. : ЗАТ "Нічлава", 2011. - 239 с.
5. Крисюк С. В. Державне управління освітою : навч. посіб. / С. В. Крисюк. - К. : УАДУ, 2015. - 304 с.
6. Луговий В. І. Управління освітою : навч. посіб. / В. І. Луговий. - К. : УАДУ, 2016. - 304 с.
7. Лукіна Т.О. Державне управління якістю загальної середньої освіти в Україні / Т.О. Лукіна. – К. : Вид-во НАДУ, 2011. – 292 с.
8. Малиновський В.Я. Державне управління : Навчальний посібник. – Луцьк : Вежа, 2010. – 558 с.
9. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті / О.І.Мармаза. – Х. : Основа, 2009. – 448 с.
10. Огнев'юк В. О. Стратегія розвитку освіти: методи і механізми / В. О. Огнев'юк. – К. : ІСДО, 2012. – 100 с.

Додаткова

1. Гошко А.О. Контури нового управлінського курсу трансформації України / А.О. Гошко, Г.А. Дмитренко, В.М. Князев. – К., 2015. – 176 с.
2. Грицяк І.А. Управління в Європейському Союзі : теоретичні засади: Монографія. – К. : Вид-во НАДУ, 2014. – 238 с.
3. Дзвінчук Д. І. Освіта в історико-філософському вимірі: тенденції розвитку та управління : Монографія. – К. : Нічлава, 2009. – 378 с.
4. Енциклопедія освіти. - К. : АПН України, Юрінком Інтер, 2008.
5. Лазор О.Я. Місцеве управління : поняття, терміни, визначення : Словник-довідник / О.Я. Лазор, О.Д. Лазор. – Л. : ЛРІДУ УАДУ, 2003. – 366 с.
6. Маслікова І. Моніторингова система освітнього менеджменту / І.Маслікова. – Х. : Основа, 2008. – 144 с.
7. Менеджмент в державному управлінні : Навч. посіб. / В.П. Петков, О.О. Соломенчук, С.В. Петков; За заг. ред. д-ра юрид. наук В.П. Петкова. – Запоріжжя : Юрид. ін-т МВС України, 2007. – 303 с.
8. Ніколаєнко С. М. Вища освіта – джерело соціально-економічного і культурного розвитку суспільства / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2005. – 319 с.
9. Ніколаєнко С. М. Освіта і наука: Законодавчі та методологічні основи : навч. посіб. / С. М. Ніколаєнко. - К. : ІВЦ "Політехніка", 2011. - 280 с.
10. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти: початок ХХІ століття / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2009. – 253 с.
11. Павловський М. А. Стратегія розвитку суспільства : Україна і світ (економіка, політологія, соціологія). – К. : Техніка, 2013. – 312 с.
12. Пашко Л. А. Людські ресурси у сфері державного управління : теоретико-методологічні засади оцінювання : Монографія. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – 236 с.
13. Скуратівський В. Гуманітарна політика в Україні : Навч. посіб. / В. Скуратівський, В. Трощинський, С. Чукут. – К. : Вид-во УАДУ; Вид-во Міленіум, 2002. – 262 с.

14. Фаренік С. А. Управління соціальними процесами : побудова та реалізація соціальних моделей : Монографія. – К. : Вид-во УАДУ, 2003. – 368 с.

15. Цветков В. В. Демократія і державне управління : теорія, методологія, практика : монографія / В. В. Цветков. – К. : ТОВ Вид-во Юридична думка, 2013. – 336 с.

Інформаційні (Інтернет) ресурси

1. Навчальні матеріали онлайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/pedagogika/>

2. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua.

3. Освіта.ua – усе про освіту в Україні та за кордоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/>

4. Сайт бібліотеки ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.edu.yar.ru/ www.nduv.gov.ua/russian/navigator/index.html

5. Сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.education.gov.ua

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук чи персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернету, інше обладнання (камера, звукові колонки) з необхідним програмним забезпеченням для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: стандартний набір програм MICROSOFT OFFICE.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 07.	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.	ПРН 16.	Вміти приймати рішення і нести за них відповідальність	МН 1, МН2, МН3, МН7.	МО 2, МО 6, МО 7, МО 10.
ФК 01.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і	ПРН 01	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і	МН 1, МН 2, МН3, МН4, МН6.	МО 2, МО 6, МО 7, МО 8.

	аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.		аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах		
		ПРН 06	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність		
		ПРН 13	Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу)		
ФК 02.	Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.	ПРН 02	Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення	МН 1, МН 2, МН 3, МН 4, МН 5, МН 6.	МО 2, МО 6, МО 7, МО 10.
		ПРН 05	Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах		

ФК 05.	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.	ПРН 03	Проектувати ефективні системи управління організаціями	МН 1, МН2, МН3, МН 5,	МО 2, МО 4, МО 6, МО 7.
		ПРН 07	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті	МН6.	
		ПРН 08	Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією		

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- МО1 – екзамени;
- МО2 – усне або письмове опитування
- МО3 - колоквіум,
- МО4 – тестування;
- МО5 – командні проєкти;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
- МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
- МО10 – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни
«Механізми державного управління в галузі освіти»

Контроль за процесом засвоєння студентами курсу та якістю знань здійснюватиметься у ході поточного та підсумкового контролю. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 бальною шкалою. Поточний контроль передбачає:

– перевірку знань студентів у ході практичних занять (усні відповіді, виконання презентацій, виконання навчально-дослідних завдань, проєктів, перевірка письмових завдань самостійної підготовки);

– представлення проєкту, за темою передбаченими змістовими модулями.

Виконання індивідуального проєкту з вивчення курсу оцінюються за 10 бальною шкалою.

Поточне тестування та самостійна робота										ІНДЗ	ПК (залі4к)	Сума
ЗМ 1			ЗМ 2				ЗМ 3					
T1	T2	T3	T4	N5	T6	T7	T8	T9	T10			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	10	40	100
Модульний контроль – 3			Модульний контроль – 4				Модульний контроль – 3					

T1, T2... T4 – теми змістових модулів.

Сумарна максимальна кількість балів з навчальної дисципліни: 100 балів (50 балів – за практичні заняття, самостійну роботу та модульний контроль, 10 балів – ІНДЗ, 40 балів – екзамен).

Робота здобувачів на практичних заняттях оцінюється за п'ятибальною шкалою:

– перевірка готовності студентів до виконання практичних робіт, своєчасне виконання та захист – 2 бали;

– виконання самостійної роботи – 2 бали.

Система та критерії оцінювання

у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях,	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано

			переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	Задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	Достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	F X	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії. Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт.

При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагиату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.